
О. Білорус,
член-кореспондент НАН України

ГЛОБАЛІСТИКА — ПРОВІДНА ГАЛУЗЬ НАУКИ ПРО СВІТОВИЙ РОЗВИТОК

З переходом наприкінці ХХ ст. передової частини світового суспільства до нової постіндустріальної цивілізаційної ери об'єктивно видозмінюється парадигма й стратегія трансформації, світового і національного розвитку. Відповідно, народжується, еволюціонує глобальна стратегія. Об'єктивні природні процеси глобалізації за масштабами й силою впливу вже цілком визначають характер і закони світового глобального розвитку. Вони породжують як реальні позитивні наслідки — глобальну інтеграцію й економічну синергію, так і негативні наслідки — внутрішньо-конфліктну силову систему глобалізму, яка є найбільшою загрозою нинішнім регіональним і національним структурам і, особливо, націям-державам.

Започаткування в ІСЕМВ, починаючи з 1995 р., цього нового наукового напрямку досліджень забезпечило створення української наукової школи глобалістики, розробку теорії глобалістики й глобалізації, політичної економії глобалізму. Дослідження процесів глобалізації й глобальної інтеграції розкривають нову парадигму глобального постіндустріального й постекономічного цивілізаційного розвитку. На основі виявлених об'єктивних закономірностей і законів глобалізації розроблено наукові рекомендації щодо глобальної орієнтації національної стратегії розвитку України, її конкурентоспроможної інтеграції в європейські, євроатлантичні та регіональні структури, ефективного подолання конфліктів між глобальним постіндустріалізмом і консервативним національним інерційним індустріалізмом.

Виходячи з авторської концепції теорії глобалізму, у дослідженнях останніх років послідовно розкриваються генезис,

еволюція, закономірності, перспективи і внутрішні конфлікти цієї нової суспільно-політичної системи, її вплив на світовий і національний розвиток, а також проблеми стратегічної адаптації України до нових жорстких умов глобального конкурентного розвитку.

Досліджуючи вплив глобалізації і системи глобалізму на світовий інтеграційний процес, автор приділяє особливу увагу розкриттю соціально-економічних наслідків глобалізму, проблем глобальної економічної інтеграції і глобальної конкуренції, показує сутність і специфіку міжнародних стратегій силової глобалізації і глобалізму як сучасних форм економічного імперіалізму. Розроблена авторська концепція глобально орієнтованої національної стратегії України, запропоновані рекомендації щодо реалізації інтелектуально-інноваційних стратегій розвитку в умовах глобального корпоративізму. Дослідженню глобального корпоративізму, що реально стає головною ідеологією світового розвитку в ХХІ ст. буде присвячена велика увага і в перспективному періоді 2005—2006 рр.

О. Білорус,
член-кореспондент НАН України

ПОЛІТЕКОНОМІЯ ГЛОБАЛІЗМУ

Новий однополюсний корпоративно-конкурентний глобалізм як цивілізаційна формація постіндустріальної ери

Сьогодні, після декількох десятків років ігнорування і замовчування, навколонаукові кола й навіть владний істеблшмент України починають бити у дзвони відносно викликів і загроз глобалізації для України. Слід нарешті зрозуміти, що ефективною відповіддю на виклики й загрози є не заклинання, а реальна глобально орієнтована національна стратегія розвитку. Розробка і прийняття її Верховною Радою України роками блокується виконавчою владою і впливовими прибічниками традиційно-консервативного індустріалізму екстенсивного радянського типу. Економіка і світове суспільство закономірно глобалізуються, незважаючи на те, що сучасні лідери консерватизму, такі, як М. Тетчер, продовжують стверджувати, що суспільства взагалі не існує, у світі є чоловіки, жінки і сім'ї. Для неї не існує ні глобалізованого, ні глобального суспільства, ні системи силового